

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 51

22. prosince 2013

Cena: 8 Kč

SLOVO SE STALO TĚLEM

Slovo se stalo tělem, Bůh se stal člověkem. Kolikrát jsme tato slova slyšeli? Asi všichni mnohokrát. A jak jim rozumíme? Jak nás oslovila? A jak změnila náš život, jestli vůbec?

Podíváme-li se na první stránky Bible, najdeme tam příběh o pádu člověka. Co tento pád způsobilo?

Nedůvěra Bohu a neposlušnost jeho slov. Ale to, na co had Evu (i Adama) nachel, byl slib „budete jako Bůh“. A v tom byl právě ten první hřích – chtít být jako Bůh – a možná je to to jediné, co Bible nazývá hřichem.

Chťit se vymanit ze závislosti na Bohu, chťit si sami všechno řídit. A tato touha být „nezávislý“, nikomu nepodřízený, provází člověka dodnes. Posílena úspěchy lidského rozumu, zejména vědy, dnes vede k rozsáhlé sekularizaci a odklonu lidí od Boha.

A jak na tuto odvěkou touhu lidí být jako Bůh odpověděl Bůh sám? On to celé úplně obrátil: aby člověk nemusel toužit být jako Bůh, aby se mohl dát člověku poznat, stal se Bůh člověkem. Ten, o kterém mystikové říkali, že není nic z toho, co jest – to znamená, že je nepoznateľný, nepopsateľný, neuchopiteľný – prostě úplně jiný, než si umíme představit, ten, skrze kterého vše

bylo stvořeno, vstoupil do naší bídy, naší konečnosti a omezenosti. Bůh Syn se narodil jako lidské dítě, vydané zcela do rukou lidí, závislé na jejich péči a lásce. Boží Slovo – jednorozený Syn Boží – se stává člověku vnímatelným. Takto zjevuje Bůh svou slávu ve světě – jeho Slovo, které je tu od počátku a skrze které vše bylo stvořeno a které je samo u Boha a Bůh, sestoupilo na zem, vtělilo se a stalo se oživující, dávající věčný život.

Člověk se nechtěl (a nechce) podřídit Bohu, ale Bůh se ve svém Synu zcela pokorně podřídil a vydal lidem, aby jim přinesl spásu.

Lze si představit něco úžasnějšího? Bůh, ke kterému se lidé znovu a znovu obraceli zády, z lásky k nim posílá své Slovo, svého jednorozeného Syna, který se rodí jako člověk Ježíš z Nazareta, aby byl lidem nablízku, aby jim řekl o Bohu, kterého nikdy nikdo neviděl, aby jim zvěstoval Boží lásku a milosrdenství, příchod Božího království a spásu. Karl Rahner to vyjádřil tak, že Bůh řekl své konečné, své nejhlubší a nejkrásnější slovo do světa ve Slovu, které se stalo tělem, ve Slovu, které nemůže být anulováno, protože to je Boží definitivní skutek, protože to Slovo je Bůh sám ve světě.

Pokračování na str. 3

SETKÁNÍ S ČLOVĚKEM

Je 5. prosince odpoledne, krátce před pátou hodinou, na velkoměsto zvané Hradec Králové padla již tma. Ozářené vánoční stromy, světelné reklamy i hlučné reproduktory nemají nic společného s adventním ztišením lidských srdcí. Naštěstí se chystám do zcela jiného společenství; a tak přidávám do kroku, abych nepřišel pozdě na adventní pobožnost v areálu našeho hradeckého biskupství. Účast věřících není přílišná, přesto věřím, že je Pánu milá. Slouží bratr farář Bohumil Klásek, jenž přiznává

blížící se ukončení své služby v církvi, které věnoval neuvěřitelných 60 let. Má obdivuhodný přístup ke kázání, jímž věřícím ukazuje docela jiné pohledy na známé biblické verše o Janu Křtíteli, pokřtění Duchem svatým i duši člověka stvořeného k obrazu a podobnosti Hospodina. Adventní pobožnost bratra faráře na sklonku jeho cesty rozsévání Písma neobejde se bez jeho ohlednutí k začátkům služby. Pohlížím do tváře krásného člověka, jenž zasvětil svůj život službě v církvi, a děkuji

Pánu za to, že jej poslal do služeb naší církve. (Nemohu při díkůvzdání nepomyslet na rodinné příslušníky bratra faráře: syn Štěpán byl 14 let biskupem naší diecéze, vnučka Františka je farářkou ve Dvoře Králové nad Labem.) Před 18. hodinou odcházím zas do světa hlučného světového konzumu, leč šťasten, že mně Pán opětovně zve do svých stánků a dovoluje účastnit se shromáždění v našich sborech ukazující pravý smysl naší pozemské cesty.

Jan Vaniček, Jičín

ADVENTNÍ SETKÁNÍ PLZEŇSKÉ DIECÉZE

Již podruhé se v adventním čase setkali jáhni, kněží, kazatelé, pastorační asistenti a laici se svým biskupem. Tentokrát bylo plzeňské setkání 7. 12. o to krásnější, že do něj zavítal i náš patriarcha Tomáš Butta. Při bohoslužbě přijali jáhenské svěcení sestra Miroslava Zítová a bratr Ivan Jirovský. Poté přijal, z rukou plzeňského biskupa Filipa, kněžské svěcení bratr Dalibor Matoška. Nádherná byla i chvíle, kdy bratr Dalibor všem uděloval své novokněžské požehnání. Před samotným závěrem bylo uděleno bratru Samuelu Vašinovi pověření ke kazatelské službě. Na závěr celé diecézi ještě požehnal bratr patriarcha Tomáš. Při neformálním setkání, které následovalo po bohoslužbách, byl předán všem duchovním také nový diecézní nástěnný kalendář

s tematikou a texty knihy Zjevení Janova, který pochází z dílny českého fotografa Jana Vávry. „Pravé církevní společenství se setkává kolem stolu Kristova, právě tam se odehrává communio. Špatná komunikace, nedorozumění a neshody pramení z toho, že jsme jen málo ochotní být

součástí skutečného communia, jehož hlavou není nikdo z hierarchií církve, ale je to sám Kristus,“ to je poselství, které bratr biskup Filip předal při kázání všem duchovním a jež je i přáním celé naší církvi do druhého roku duchovní obnovy.

Richard Ferčík

Když v lůnu Panny skryt dlel nekonečný Bůh, byl v bodu uzavřen, věř nevěř, celý kruh.

Bůh dal se jedenkrát co dítě viděti; ach, kéž bych dítě byl v tom malém dítěti! Hleď, narozený Bůh zde leží v chlévě, v seně! Ó vyklid' srdce! Tam jej ulož neprodleně!

Ach, kdyby mohlo být tvé srdce jeslemi, Bůh zjevil by se zas co dítě na zemi!

Slovo, jež nese vše, i Boha jediného, zde Panna musila vzít do náručí svého.

Že velké nemůže se, pravíš, v malém skrýt? Že nebi nemožno se v hrudce uzavřít? Viz dítě Panny: hle, v kolébce skryta je tu Země i Nebesa a na tisíce světů.

Jen pětje, andělé, v té písni stojazyčné, přec neuctíte dost to vzácné dítě sličné. Ach, být tak bez řeči i bez pouhého hlasu! Já vím, že takto jen bych vyzpíval tu krásu.

Co je to pokora a prostota, se vidí: hle, Boha pastýři zří nejprvněji z lidí. Ty Boha nespátíš zde ani v světě všem, když nezatoužíš sám být v nitru pastýřem.

Viz vzácné děťátko, ten první kvítek Panny, co radost andělům i lidem požehnaný. A chceš-li dary mít, jež mudrci mu nesli, pak příliš nevzdaluj se od těch jeho jeslí.

Angelus Silesius: Cherubský poutník; přebánil Miroslav Matouš

Tradice z dob první republiky

Stalo se milou tradicí, že se na náměstích českých měst v adventním čase rozsvítí stromy, pod nimiž se konají charitativní sbírky pro děti bez domova. Zajímavá je historie těchto vánočních stromů – dříve zvaných *Stromů republiky*, neboť tuto poměrně mladou tradici založil v Brně roku 1924 čáslavský rodák, básník a prozaik Rudolf Těsnohlídek (známý především jako autor *Lišky Bystroušky*). Na myšlenku pomoci opuštěným dětem ho přivedla událost, kterou zažil 22. prosince r. 1919 u Bílovic nad Svitavou. Při cestě pro vánoční stromek s přáteli v lese našel a zachránil odložené, téměř zmrzlé děvčátko.

Holčičku našli v místech poblíž dnešní Myslivny lišky Bystroušky mezi kořeny smrku. Matka Liduška, jak děvčátko pojmenovali, byla brzy vypátrána. Byla jí služka Marie Kosourová z Netína, otcem byl ruský zajatec z první světové války. Svobodná matka s dítětem prý nikde nemohla získat práci a bída ji dohnala k zoufalému činu. Byla za něj odsouzena k pěti letům těžkého vězení. Nicméně ani po odpykání trestu nejevila o péči zájem a tak holčičku vychovala brněnská rodina Polákových a Liduška se později provdala za středoškolského profesora do Prahy. Místo v lese, kde se podruhé narodila, navštívila po padesáti letech; dnes ho připomíná skromný památník.

Otřesná událost vedla spisovatele Těsnohlídku k hlubšímu zájmu o osudy opuštěných dětí a rovněž k myšlence zbudovat pro ně domov. Dostal také nápad, jak získávat potřebné finance: inspiroval se kodaňským zvykem stavět o Vánocích na náměstí strom, u kterého by se peníze vybíraly. Poprvé byl strom na jeho popud rozsvícen 13. prosince 1924 v Brně na náměstí Svobody, odtud se tradice šířila do dalších měst. Potřebné finance se však scházely pomalu – až po čtyřech letech sbírek byl 8. prosince 1928 položen základní kámen brněnského domova Dagmar.

Iniciátor akce Rudolf Těsnohlídek se bohužel naplnění svého snu nedožil. Tragicky zemřel 12. ledna 1928 a je neuvěřitelnou ironií osudu, že se zastřelil ve svém milovaném kraji, kousek od místa, kde sám jeden lidský život zachránil.

Tradici masarykovské republiky přetrhla německá okupace. Obnovila se znovu po válce a peníze vybrané pod stromy pomáhaly válečným sirotkům. Za komunismu se sice stromy stavěly, ale s poněkud jinou „ideovou náplní“. Stromy republiky s kasičkami vrátil na pár let rok 1968, kdy se vybíralo na dětské vesničky SOS, které se tehdy začaly stavět. Od 80. let ozdobené stromy na náměstích umocňovaly atmosféru Vánoc pravidelněji a po listopadu 1989 se obnovilo i charitativní poslání – a to je živé dodnes. Jen škoda, že v poslední době jakoby se města předháněla, kdo bude mít strom nejkrásnější, nejvyšší a nejdekorativnější...

redakce, zdroj internet

Z kazatelského plánu

Čtvrtá neděle adventní

Nebesa, vydejte krůpěje šůry, ať kane z oblaků spravedlnost; necht' se otevře země a urodí se spása. IZAJÁŠ 45, 8

První čtení z Písma: Izajáš 7,10-14

Tužby adventní:

2. Aby v naší mysli světlo pravého poznání se rozžehlo, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom pokušení přemáhali a srdce čisté uchovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Bože všemohoucí, prosíme tě, očistiť naše svědomí a posvěcuj nás, aby tvůj Syn při svém příchodu našel v nás přibýtek připravený pro sebe! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 1,1-7

Evangelium: Matouš 1,18-25

Verše k obětování: Lukáš 1,28,42

Verš k požehnání: Izajáš 7,14

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, vděčně přijímáme tvé svaté dary a zároveň tě prosíme, ať se naší požehnanou účastí na tajemství chleba a kalicha stále více uskutečňuje naše spása! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 209, 202

BLAHOŠLAVENÍ CHUDOBY III.

(Matouš 5.1-2, 6.25-33; Lukáš 6.20)

Proč je křesťanství na ústupu, proč zpovrchnělo a zplanělo? Protože jsme zplaněli my, protože nebereme Pána Boha opravdově. Necháváme se zahlcovat světem. Všimněme si, že i noviny a televize, nabízející „toto vše“, zaneprazdňují mysl člověka tak, že tam Bůh nemá místo. Chudoba byla velebena dávno před Ježíšem. V Knize přísloví čtu: „Pýcha člověka snižuje jej, ale chudý duchem dosahuje slávy.“

Perský básník Iljás bin Júsuť Nizámí v jedenáctém století upozornil: „Člověkem nejsi, abys měl pastvy dost./ člověk jsi pro rozum a pro moudrost.“ Když v patnáctém století psal Tomáš Kempenský své „Následování Krista“, měl na zřeteli osobní následování (vlastně napodobování - imitatio).

Vyjímám: „Pyšný a lakomec nemá pokoje nikdy; chudý a pokorný duchem žije v trvalém míru.“

Angelus Silesius ve století sedmáctém uvádí: „Když chudý v duchu jsem, pak, jsem-li třeba králem,/ rád svatě na zemi se spokojím i s málem.“ A Josef Václav Sládek ve století devatenáctém: „Nic nechci víc, než v duši klid a žádného víc štěstí,/ než co ho ptáče může mít na květné ratolesti.“

Ve smyslu Ježíšových slov je ovšem lépe znát i hlubší smysl takového

odřikání. Je třeba začít zevnitř, od nebes. I tím, co vlastníme, je třeba sloužit bližním; neboť upřímně, opravdově hledání Božího království vede k niternému oproštění od lpění na majetku. O tom, co skutečně potřebujeme, se poraďme s Bohem. Namítnete: To je málo platné, svět tím nezměníme. To nechme na Bohu samém. On ví, co a proč na lidstvo dopouští, a proč nechává lidstvo poznat, kam až může vést zneužívání svobody. My můžeme měnit svět změnou sebe. To je Boží výsada pro nás. Stále platná výzva proroka Izaiáše zní: „Obráťte se a živi buďte.“ A Ježíšova slova „činite pokání“, řecky *metá noéité*, znamená ZMĚŇTE MYSL: obraťte ji od země k nebi, od hmoty k duchu, k Bohu samému.

Co dělat? Ano, jsou rady, jak nebýt na obtíž přírodě, které způsobujeme nesnáze účasti na konzumním způsobu života, jemuž jsme uvykli a jehož nevolníky jsme se stali.

Návody, jak šetřit energii, nejezdít zbytečně autem, dávat odpadky do příslušných kontejnerů, podporovat Fair Trade (spravedlivý obchod), pěstovat užitkovou zahradu a drůbež, žít co možno ekologicky, řeší problém jen maličko a okrajově. Ale tady to asi začíná. Je třeba si taktó „chudě“ počínat.

Chudoba je rozměr úzké cesty, která vede k životu. Není to jen osobní výměna majetků pozemských za

hodnoty nebeské: je to stav mysli, přesah sebe sama vztahem: vztahem lásky.

Podle slov Maurice Zundela „autentické bytí se uskutečňuje formou chudoby, která je zcela nadšeným obrácením k druhému, v němž se odpoutává od sebe“.

Není to snadné. „Tento svět má šanci přežít jen tehdy, najdou-li se lidé, kteří se rozhodnou pro obět.“ To řekl Alexandr Solženicyn. Podle předpokladů by se mělo najít řešení usměrněním techniky, ekonomiky a průmyslu: nedaří se to. Avšak uskromněním, odřikáním, omezením až do obětavé chudoby? Podle souřadnic lidské logiky je to naivní. Avšak v Bohu a jenom v Něm se může dařit vysloveně nemožné.

Ve výčtu evangelií stojí psáno: „Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou za úděl zemi.“

Dosadil bych ty uvědoměle chudé. Naděje budoucnosti, skutečná vyspělost, je jenom v nich.

Blahoslavení chudí v duchu, to jsou ti, jejichž cílem není bohatství, není mamon, není užívání světa a jeho požitků až do vyždímání těla i duše. Blahoslavení chudí v duchu, blahoslavení tiší, blahoslavení čistého srdce – není to všechno vlastně jen jediné svaté blahoslavenství?

A nejsou to vlastně jen oni blahoslavení, kteří jsou světlem světa?

Miroslav Matouš

Nad Písmem

TĚLEM Z RODU DAVIDOVA - DUCHEM BOŽÍ SYN

Mt 1,18-25

Všem Bohem milovaným povoláním svatým v Břeclavi, Olomouci, Praze, Opavě, Šumperku, Litomyšli, Náchodě, Plzni; na všechna místa naší země adresují tento starověký křesťanský pozdrav: „Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista“.

Že nejste svatí? Možná ne, ale oddělení samotným Bohem ke službě pro nesení radostné zprávy o Ježíši Kristu jste, to mi věřte. Stalo se tak vaším křtem, ke kterému jste byli přineseni svými rodiči nebo jste o něj požádali sami v dospělosti.

Přináším vám zaslíbení milosti a pokoje od samotného Boha.

Přináším vám ujištění o tom, že jste v laskavé péči živého mocného Boha, který má s vámi ty nejlepší úmysly. Aby nás přesvědčil o své lásce, připravoval dlouhou dobu situaci, která nastala v čase, kdy římské impérium ovládalo téměř celé území Evropy přes Blízký východ až po Orient. Připravoval na tu situaci kromě jiných krále Achaza (vládl 735-716 př. Kr.), připravoval na ni starozákonní proroky (vystupovali od 9. stol. př. Kr. až po čas narození Ježíše Nazaretského) a uskutečnil ji v době vlády tetrarchy Heroda Antipy v Galileji a Archelaa v Judsku. V čele Říma stál císař Octavianus Augustus.

Dívce Marii vložil Bůh do klína syna, kterého zcela zaštitil svým Duchem. Po vzkříšení byl syn lidských rodičů nazván Synem s vel-

kým S, protože na své cestě životem projevoval moc, kterou lidé nepoznali u jiného člověka. Příběh o Ježíšově zvláštním početí, o nedůvěře Mariina snoubence, o roli anděla - prostředníka, o jméně, které nosilo mnoho chlapců a přece se naplnilo jen v tomto jediném Ježíši, je fascinující. Zejména proto, že mu nemůžeme zcela porozumět, můžeme mu jen důvěřovat. Můžeme jej přijmout jen vírou. Pokud to uděláme, dotkne se nás milost a pokoj.

Budeme se v tomto světě neskutečných kontrastů a protikladů cítit v bezpečí. Budeme vědět, že jsme sem nebyli ani my vrzení nějakým omylem, ale že jsme v Božím plánu a máme zde nějaký úkol. Na ten úkol nejsme sami. Je s námi neustále Bůh, který přichází v Pánu Ježíši Kristu a k nám se chová jako náš nejlepší bratr. Narodil se jako bezmocný nemluvně, aby se k němu museli lidé sklonit. Ve chvílích naší bezmocnosti on se sklání k nám.

Libí se mi jeden příběh, který ilustruje Ježíšovu lásku k nám a náš pocit bezpečí, když jej přijmeme za přítele. Možná se nehodí vyprávět jej dnes, ale i v nejsvátečnejší dny Bůh odvolává lidi z časnosti.

Zemřel starý muž. U nohou postele stála židle a on se směrem k ní usmíval. Zeptali se dcery, proč byl otec tak fascinován tou židlí. „Na té židli sedával Ježíš, který za ním přicházel, aby ho těšil,“ prozradila dcera. „A byl s ním i ve chvíli nejspolečnější.“

Dějiny jdou zástupy lidí. Jedni jsou užaslí ze všech krás a zázraků, druzí myslí, že jsou pány tohoto světa. Bůh se dívá a usmívá nebo hněvá. Jeho vůle se projevuje.

Radujeme se z toho nebo se proti ní bouříme?

Kéž vnímáme jako požehnaný čas Ježíšova narození a za milost považujeme to, že i letos se smíme z tohoto narození radovat.

Ema Blažková

**Pane Ježíši,
děkuji ti, že jsi se i pro mne narodil.
Děkuji ti, že se ke mně skláníš a ukazuješ,
jak bláhové je povyšovat se nad druhé.
Děkuji ti za bezpečí, které u tebe mám,
a prosím, ať o něm dokáži mluvit s každým,
kdo se cítí ohrožen.
Amen.**

SLOVO SE STALO...

Pokračování ze str. 1

A toto Slovo znamená: miluji tě, světe, člověče. Bůh k nám přišel tak, že vrátit se domů do své vlastní ohromující slávy může již jen se světem a s námi.

Ve všem, co je stvořeno, co existuje, mluví Bůh. Na každém kroku nám něco říká. Rozumíme mu jen málo, částečně. Ale on chce, abychom ho pochopili celého, abychom poznali celou pravdu a ta je v Synu – vždyť on sám nám říká, že je cesta, pravda a život. Proto se vtělil, vstoupil do našeho lidského světa, abychom mohli ve všem vidět Jeho a v Něm Otce. Já a Otec jedno jsme, říká Ježíš. Těm, kdo objeví Krista v bližním a ve všem, co potkávají, se stává svět více pochopitelný. Je jakoby jedno velké umělecké dílo, které zjevuje svého Stvořitele.

Jan Heller říká, že odedávna byli a jsou lidé, kteří se snaží ztělesňovat lásku a pravdu – snaží se být Božím obrazem, jak nás Bůh k tomu určil. Většina z těch, kteří to vážně zkusili, zjistila, že to nedovedou, že jejich život více vypovídá o lidském selhávání než o Boží lásce a pravdě. Tak jsou sevřeni vlastní nemohoucností a bídou a hledají pomoc. A právě jim platí evangelium – radostná zvěst: když jsme to my, lidé, nedokázali, poslal nám Bůh toho, kdo opravdu byl a je ztělesněním lásky, pravdy, pokory, obětavosti a vůbec všeho dobrého, v čem my selháváme. On je opravdu tím, čím jsme měli být my a čím být – sami ze sebe, i ze svých nejlepších sil – neumíme. On přišel, aby se postavil na naše místo právě tam, kde my klopýtáme, selhá-

váme, padáme; tam, odkud utíkáme, protože tam nevydržíme, vedle těch, kteří se nám stali břemenem a my už je nechceme či nedokážeme nést dál. On přišel, aby i mezi námi hledal a spasil to, co zahynulo.

Bůh se stal člověkem, ale svět nic nevěděl a šel dál svou cestou. A nepřišel jako královské dítě, nenarodil se v paláci, ale chudým rodičům v betlémské stáji. Přišel nenápadně, v tichosti: kdo o tom věděl? Nebe jávalo, ale země spala. Jen pastýři se přišli děťátku poklonit a po nějaké době doputovali mágové z východu. Jak říká apoštol Jan: Svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal. Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali. To pak provází celé Ježíšovo působení: nepochopení, nepřijetí, které nakonec vede až na kříž. Ježíš nám přišel zjevit Otcovu lásku, milosrdenství a odpuštění. Přišel zvěstovat příchod Božího království, ale svět ho nepřijal a dodnes nepřijímá. Ale těm, kteří ho přijali, dal a dává moc stát se Božími dětmi. Slyšíte dobře – moc! Tato moc spočívá v tom, že nás Bůh Otec nese ve svém náručí, vede nás, chrání nás a že je silou v naší slabosti. Že slyší, když k němu voláme, a ve svůj čas a svým způsobem nás vyslyší.

Že nám poslal do nitra svého Ducha, který v nás volá Abba, Otče.

Ježíš přišel pro každého člověka, ke každému člověku se sklání, nabízí svou lásku, chce se mu stát světlem a volá ho k životu, nabízí spásu. A je na každém z nás, zda a jak na jeho nabídku a volání odpovíme.

Ivana Macháčková

I když nechceme, půjdeme s jinými lidmi a národy

Ne, že bych mohl čímkoliv rozhojnit naše vědomosti o vévodovi české země; ale stalo se kdysi jedno zjevení, o kterém bych vám chtěl dát opožděnou zprávu. Bylo to za války (1. světové – pozn. red.), v jedné z nejsmutnějších a nejtěžších zim; tehdy se všechno zdálo skoro ztraceno a jen s námahou jsme v sobě udržovali malý a zoufale vytrvalý ohníček naděje. (Jak je to dávno, Bože, jak je to dávno!) V takových dobách se člověk ohlíží po znameních; i hledal jsem za jednoho nedělního odpoledne – bylo to právě kolem Vánoc jako teď – nějaké znamení na temném a sirém Hradě pražském.

Katedrála svatého Víta byla kupodivu otevřena; bylo tam šero jako teď, jen maličko lidí se modlilo ve zšeřené lodi chrámové a několik svíček zimomřivě svítilo před vysokými temnými oltáři. Bylo to strašně smutné a přísné jako znamení. A tu se otevře-

ly železné dveře kaple svatováclavské a z nich vycházel průvod kněží s hořícími svícemi jako z jiného věku a zpívali. Zpívali mešními, silnými, stářím

jakoby nazměnými hlasy: „Svatý Václave, vévodo české země, oroduj za nás, pros za nás Boha, Svatého Ducha...“ V katedrále se udělala docela tma, jenom ty omáty, jenom ty stříbrné a plešaté hlavy velikých starců zářily v kmitavém plápolání svéc. „Ty jsi dědic české země; rozpomeň se na své plémě... Nedej zahynouti

nám ni budoucím.“ Svatovítské canonicí už zašli do sakristie, tma zalila katedrálu a ještě jsem oběma kolena klečel na tvrdém a mrazivém kameni; ale pak už ve mně nebyl malý a zoufale vytrvalý ohníček naděje, nýbrž zářivá a slavnostní řada hořících svéc... Nezapomeňme na tuto tradici svatováclavskou... Mám před sebou knížku; jmenuje se Good King Wenceslaus, vyšla loni v Chicagu a obsahuje vánoční hru, kterou napsal pan Cloyd Head pro jednu školu na Floridě. Teď o Vánocích se po celém anglosaském světě bude zpívat kole- da o dobrém králi Václavu:

„I když nechceme,
půjdeme s jinými lidmi a národy
po hřejivých stopách,
jež zanechal ve sněhu
dobrý kníže Václav.“

Karel Čapek pro Lidové noviny
18. prosince 1938,
týden před svým úmrtím

NAŠE RECENZE

PROVOKUJÍCÍ EVANGELIA

Kéž bychom Boží slovo konečně vzali vážně! Kéž bychom je den co den zcela konkrétně uváděli do života! Je to – a na to nezapomínejme – slovo Stvořitele, slovo, které dává život. Z nás by se tak stali Boží spolupracovníci na druhém stvoření světa. Nedivme se tomu, že rozséváč rozhazuje zrno i na okraj cesty, na skálu a do trní. Pokud totiž budeme s Božím slovem spolupracovat, stane se zázrak: zrnko, které padlo na vyprahlou skálu, vyklíčí a poustí, již se dnešní svět podobá ze všeho nejvíc, rozkvete.

Tato povzbudivá slova nacházíme v knize italského kněze a publicisty Alessandra Pronzaty *Provokující evangelia*, která v roce 2012 vyšla v Karmelitánském nakladatelství po neuvěřitelných třiceti vydáních v Itálii a dalších zemích. Úspěšné české vydání přináší na téměř tři sta stranách výklad známých evangelijních textů, ale nejde o běžnou tradiční interpretaci, jakou známe z mnoha publikací. Jak již napovídá sám název, autorův cíl je jiný: vytrhnout čtenáře z pohodlného světa, v němž se nemusí příliš znepokojo- vat tím, zdali uvádějí v praxi rady z Ježíšova horského kázání či klást si nepřijemné otázky nad jedná- ním vůči svým bližním. Světa, v němž se „světlo ztlumilo, aby pří- liš neoslňovalo, sůl pozbyla chuti... střelný prach navlhl, Slovo bylo zneškodněno a paradoxy z evangelia ztratily svou výbušnost.“ (str. 8) Autorův jazyk je naopak provokující, ostrý jak břitva, zároveň prostý a dovedně odhalující podstatu věci, nepohodlnou, strmou a kamenitou cestu Ježíšovu – stejně jako evange- lia, jejichž úryvky Pronzato v jedno- tlivých kapitolách vždy na začátku cituje ve známém podání u Marka, Matouše, Lukáše či Jana a posléze komentuje s využitím mnoha dal- ších citací ze starších i novodobých pramenů: např. v kapitole *Je zakázá- no tleskat prorokům*, která reaguje na Ježíšovu výtku z Mt 23,37-38 *Jeruzaléme, Jeruzaléme! Zabijíš proroky a kamenuješ ty, kdo jsou*

k tobě posláni... nacházíme výzvu, aby se křesťané stali opravdovými proroky, dokázali projevit svobodu a upozornit na skutečné nešvary doby, a v této souvislosti i přiléhavá slova Bruce Marshalla: „Velký roz- ruch vznikl kvůli ženám, které v kos- tele ukazují kolena a na paži zna- ménko po očkování, ale zbrojení, krutosti, útlak, podnikatelé, kteří nevyplácejí svým zaměstnancům spravedlivou mzdu, nemoci, neštěstí či falešné národní ideály nikoho nevzrušují.“ (str. 164) Nemusíme zcela souhlasit se všemi závěry a úvahami – v několika pří- padech jsem nabyla dojmu, že autor při čtení mezi řádky biblického textu

ve snaze co nejvíce jej přiblížit dneš- nímu člověku a vyvolat u něj reakci, dodává myšlenky, které v evangeli- ích nenajdeme. S čím však musíme souhlasit, je skutečnost, že se auto- rovi dokonale daří demonstrovat, že zlu je možné čelit jedinec láskou („Amo ergo sum“), a rovněž vyvolat ve čtenáři zájem o zodpovězení zá- sadní otázky, kterou Ježíš položil učedníkům: *Hymeis de tinam e legate einai? „A za koho mě pokládá- te vy?“* Zamýšlet se nad ní můžeme již od prvních stránek knihy, jejichž tématem je vánoční příběh. Část tohoto příběhu s názvem *Drobná závada* nepochybně osvětlí nejlépe autorovo poselství. Klára Břeňová

Drobná závada

„Nalezli Marii a Josefa i děťátko položené v jeslích“ (L 2,16).

Celé jesličky jsou jen v těchto něko- lika slovech. Jsou to jesličky opra- vdové, jesličky, v nichž nic nechybí, jesličky, které „fungují“. Moje vlastní jesličky mi už nějakou dobu dělají těžkou hlavu. Něco je špatně. Je tu nějaká závada a mně se nedaří zjistit, v čem spočívá. Vylepšuji je už celé roky. Každý rok o Vánocích přidám něco nového, na cenu nehledím. Světýlka, mech, fi- gurky, sníh, domečky, hory. Nejmo- dernější technické vymoženosti, aby ta podívaná doopravdy stála za to. Kamarádi valí oči – panečku, to se hned tak nevidí! – a občas se někdo dokonce i dojde. S jesličkami je však něco v nepořá- dku. Je tu nějaká závada, a já netuším, kde asi. Zkusím přidat další barevná světýlka a další postavičky. Vymýš- lím stále nové a stále účinnější svě- telné i zvukové efekty. Závadu se mi však odstranit nepodařilo, jesličky nefungují. Zdá se mi, že vůl, osel, ovečky i velbloudi jsou den ode dne větší a tlustší a že rostlinná dekorace je stále bujnější. Znepokojuje mě, že Ježíšek je čím dál menší a hubenější. Úplně se ztrá- cí před očima. Nevím, co si počít.

Pečlivým pozorováním jsem dospěl k závěru, že závadu způsobují vnější vlivy. Jesličky nefungují, vůl, osel, ovečky a velbloudi zabírají stále více místa a Ježíšek hubne a hubne, ale chyba není v jesličkách, je mimo ně. Moje jesličky se porouchaly proto, že je v nepořádku něco, co s nimi na první pohled nesouvisí. Musím tomu přijít na kloub. Pátrání po příčinách mi dalo pořádně zabrat. Konečně je mi jasné, o co jde, ale radost z toho rozhodně nemám! Přišel ke mně jeden člověk a byl celý zoufalý. Dal jsem mu pár zbožných rad a pokryteckých doporučení, jen abych ho měl co nejdrív z krku. Potřeboval si promluvit s přítelem, ale narazil na odtažitého poradce. Neměl jsem na něj čas. Cestou na „svou“ mši jsem potkal sešlého, otrhaného a špinavého bez- domovce. Táhlo z něj jako ze sudu. Dal jsem mu pár drobných a pospí- chal do kostela, abych po té „své“ almužně nezmeškal „svou“ mši. Stavěl jsem se v domově duchodců u „své“ stařenky a přinesl jí velký dárek. Ale když mi snad už posté začala líčit, kde a co ji bolí, rychle jsem se s ní rozloučil. Dneska mám ještě spoustu práce. Tak zase někdy Dokončení na str. 4

Přijměte srdečné pozdravení z Moravy i vánoční přání: Požehnané, krásné Vánoce, s vločkami štěstí a zdraví, přikryté bílou peřinou splněných snů a přání. S jasným plá- minkem Božího Světla v očích a srdcích všech.

Čas Vánoc

Padá snížek z nebeské výše
mráz na okna květy píše
na dveře klepou Vánoce...

Čas očekávání, čas narození, čas radosti.

Mládi i moudrost stáří, láskou spojeni
srdce srdci blíž...

A nám v tento čas narodil se Spasitel Kristus Pán.

Tenkrát na horách betlémských pastýři u svých oveček bděli,
když anděl Páně z nebe sestoupil řka jim:

Nebojte se, radujte se, do Betléma jděte poklonit se dítěti.

Pastýři hned na cestu se vydali
ta jasná hvězda z Výsosti
vede je noční temností.

I tři muži vznešeného rodu, tři králové
jdou již od Východu.
Nesou důkaz pro víru
Zlato, kadidlo a myrhu.

Měsíc, slunce, hvězdy na nebi
všechno živé stvoření
radostně plesají z Božího zrození.

Sláva Bohu na nebi a lidem pokoj dobré vůle na zemi.
Nechť na věky tě, Pane, máme.
Celým srdcem navždy objímáme.

S pozdravem sestra Mája Dosedělová z Hané

Dokončení ze str. 3

příště... Zůstávejte tady s Pánem Bohem! Měl jsem na práci hromadu důležitějších věcí. A ona držela v rukou velký balík, dívala se za mnou a z její tváře šlo vyčíst velké zklamání. „Už nevím, jak dál. Nemám tušení, kde je manžel... Nájmy se zvyšují... A víte, majitel... Můj nejstarší syn...“ Co jsem s tím asi tak mohl dělat? „Milá paní, musíte být trpělivá. Svěřte se do rukou Božích. Uvidíte, že vás Pán Bůh neopustí. Svátý František Saleský říká, že...“ Ano, je třeba, aby křesťan uměl sná-

šet utrpení. A úplně nejlíp se snášet utrpení těch druhých. Zahlédl jsem před sebou chlápka, s nímž jsem se den předtím do krve pohádal. Abych ho nemusel pozdravit, zdálky jsem se mu vyhnul. Jednomu známému se stala velká nespravedlnost. Hrozně ho to vzalo. Měl bych něco říct, zasáhnout, začít s tím něco dělat, ale nakonec jsem neudělal vůbec nic. Tohle je choulostivá záležitost. Nechci, aby si o mně lidé říkali, že je se mnou těžké pořízené nebo že pořád jen něco kritizují. Proto je na místě opatrnost. Nedo-

volím, aby mě každý jen využíval... Právě jsem nesl domů spoustu balíčků (byly v nich další doplňky pro mé jesličky), když jsem potkal cikánku. Měla dlouhé, černé, lesklé vlasy a v náruči držela nezuřivé děcko. Nemám drobné. (Kdyby radši pořádně pracovali jako všichni slušní lidé!) Doma mě čekaly mé porouchané jesličky. Hubeňoučké, téměř průsvitné Dítě Ježíš. Muž, který ode mě odchází stejně zoufalý, jako ke mně přišel, a odnáší si pár banálních rad, vrávorající bezdomovec, stařenka, která marně

čeká, až jí věnuji trochu svého času, žena, které jsem kázal o trpělivosti, ale nechtěl vidět její trápení, protivný chlap, jehož jsem nepozdravil, mé zbabělé mlčení, cikánka, která se ode mě odvrací a jen potřásá hlavou... Právě proto se mi jesličky porouchaly, právě proto Ježíšek pořád hubne a ztrácí se mi před očima. Šel jsem svou cestou. Nepoznal jsem, kým vlastně zoufalý muž, stařenka, bezdomovec, člověk, který se marně dovolává spravedlnosti, i cikánka ve skutečnosti jsou. Dítě Ježíše jsem v nich neviděl.

Nedošlo mi, že se mu v mých jesličkách bude dařit jen tehdy, pokud ho dokážu rozpoznat v lidech na ulici. Zjistil jsem, co bylo v nepořádku, dobral jsem se příčiny všech potíží a teď mi nezbyvá než s tím začít něco dělat. Bůh má přes pět miliard tváří. Dítě Ježíš se se mnou setkává v každé z nich. Díky tomu se k němu člověk dostane odkudkoli. Přímou před Ježíše doputují jen tehdy, když budu s lidmi „ztrácet čas“. Pokud v těch pěti miliardách tváří nerozpoznám božské Dítě, budu mít doma nádherné jesličky, které už ale nikdy nikdo nespraví...

Z bohoslužeb v našich náboženských obcích

• PRAHA

NO Staré Město, chrám sv. Mikuláše, Staroměstské nám.
24. 12. ve 24 hodin – půlnoční bohoslužba (vysílána ČRo)
25. 12. v 10 hodin – bohoslužba
26. 12. v 11 hodin – slavnostní vánoční koncert
1. 1. v 10 hodin – novoroční bohoslužba

NO Nové Město, Resslova 6

24. 12. ve 23 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 10 hodin bohoslužba na Hod Boží vánoční

NO Vršovice, Moskevská 34

24. 12. ve 23 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 10 hodin – bohoslužba
29. 12. v 10 hodin – bohoslužba
31. 12. v 17 hodin – Dikuvzdání za uplynulý rok, ekumen. bohoslužba
5. 1. v 10 hodin – Tříkrálová bohoslužba s udílením svátosti křtu

NO Žižkov, Nám. Barikád 1

24. 12. ve 23 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 10 hodin – bohoslužba
31. 12. v 17 hodin – pobožnost na závěr občanského roku

NO Holešovice, Farského 3

24. 12. ve 22 hodin – půlnoční bohoslužba

25. 12. v 10 hodin – bohoslužba

26. 12. v 10 hodin – Jakub Jan Ryba, Česká mše vánoční
26. 12. v 18 hodin – bohoslužba, svátek prvomučedníka Štěpána
29. 12. v 10 hodin – bohoslužba
1. 1. – bohoslužba s požehnáním do roku 2014
6. 1. v 18 hodin – bohoslužba – Slavnost Zjevení Páně

NO Karlín Vítkova 13

25. 12. v 9 hodin – bohoslužba na Hod Boží vánoční
26. 12. v 9 hodin – bohoslužba

NO Vinohrady, Dykova 1

24. 12. ve 23 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 10 hodin – bohoslužba na Hod Boží vánoční
26. 12. v 10 hodin – bohoslužba, svátek prvomučedníka Štěpána
29. 12. v 10 hodin – bohoslužba
31. 12. v 16 hodin – bohoslužba

NO Dejvice, Wuchterlova 3

24. 12. ve 23 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 10 hodin – bohoslužba na Boží hod vánoční
29. 12. v 10 hodin – bohoslužba k ukončení roku s hudbou a svátostí křtu
1. 1. v 10 hodin – bohoslužba k Novému roku

• BRNO

NO Brno-Botanická 1
24. 12. – ve 23 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 10 hodin – bohoslužba na Hod Boží vánoční
26. 12. v 10 hodin – bohoslužba

NO Brno-Tuřany, Vítězná

24. 12. – v 10 hodin – besídka pro děti, ve 22 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 9 hodin – bohoslužba na Hod Boží vánoční

NO Brno-Židenice, Karáskovo nám. 10

24. 12. ve 22 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 10 hodin – bohoslužba na Boží Hod vánoční
29. 12. v 8.30 – bohoslužba u jesliček
1. 1. v 16 hodin – novoroční nešpory s varhanní hudbou

• NO Hradec Králové

Ambrožova 729/1
24. 12. ve 23 hodin, Sbor kněze Ambrože – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 9.30 hodin, Sbor kněze Ambrože – Hod Boží vánoční – vánoční bohoslužba
26. 12. v 9.30 hodin, modlitebna na faře – bohoslužba
29. 12. v 9.30 hodin, modlitebna na faře – bohoslužba
31. 12. v 17 hodin, modlitebna na faře, Den dikuvzdání za Boží ochranu a vedení – pobožnost
1. 1. v 9.30 hodin, modlitebna na faře, novoroční bohoslužba

5. 1. v 9.30, modlitebna na faře, bohoslužba
5. 1. v 16 hodin, Sbor kněze Ambrože
Smíšený sbor Jaromír z Jaroměře

• NO Olomouc, U Husova sboru 538

24. 12. ve 22 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 9 hodin – bohoslužba na Boží Hod vánoční
26. 12. v 9 hodin – bohoslužba
29. 12. v 9 hodin – bohoslužba
1. 1. v 9 hodin – novoroční bohoslužba
5. 1. v 9 hodin – Tříkrálová bohoslužba

• NO Plzeň-západ – sbor Karla Farského, Husova 1

22. 12. – čtvrtá adventní neděle společně s besídkou ve Sboru Kristova kříže (Plzeň-Východ) od 9.30
25. 12. v 9.30 – bohoslužby
26. 12. v 9.30 – bohoslužby
29. 12. v 9.30 – bohoslužby

• NO Plzeň-východ, Mikulášské náměstí 11

24. 12. v 15 hodin – meditační pobožnost
25. 12. v 9 hodin – bohoslužby
29. 12. v 9 hodin – bohoslužby
1. 1. v 15 hodin – novoroční bohoslužby
5. 1. v 9 hodin – bohoslužby

• NO Jihlava, Komenského 20

24. 12. ve 22 hodin – štedrovečerní slavnost se zpěvy

25. 12. v 9 hodin – bohoslužba na Boží Hod vánoční
29. 12. v 9 hodin – bohoslužba

• NO Třebíč

24. 12. ve 22 hodin – půlnoční bohoslužba
26. 12. ve 14 hodin – bohoslužba

• NO Humpolec

25. 12. – bohoslužba v 10.30 hodin

• NO České Budějovice – Palackého náměstí 1154

24. 12. ve 22 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 9 hodin – Hod Boží vánoční – bohoslužby
26. 12. v 9 hodin – bohoslužby
26. 12. v 15.30 hodin zazní v Husově sboru Česká mše vánoční J. J. Ryby
29. 12. v 9 hodin – bohoslužby
31. 12. v 16 hodin – bohoslužby
1. 1. v 9 hodin – bohoslužby

• NO Ústí nad Labem, Horova 12

25. 12. v 10 hodin – bohoslužba
26. 12. v 15 hodin – bohoslužba
29. 12. v 9 hodin – bohoslužba
1. 1. v 15 hodin – bohoslužba
5. 1. v 9 hodin – bohoslužba

• NO Zlín – evangelický kostel

24. 12. ve 22 hodin – půlnoční bohoslužba
25. 12. v 8 hodin – bohoslužba
26. 12. v 8 hodin – bohoslužba
29. 12. v 8 hodin – bohoslužba
31. 12. v 15 hodin – děkovná bohoslužba
1. 1. v 15 hodin – bohoslužba

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

NAROZENÍ JEŽÍŠE KRISTA

Seřadte správně věty známého příběhu z Mt 1,18-25 – získáte tak pořadí písmenek do tajenky.

- To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka: (I)
- „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého.“ (O)
- Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: (R)
- „Hle, panna počne a porodí syna a dájí mu jméno Immanuel, to jest přeloženo ‚Bůh s námi‘.“ (L)
- Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi. (Á)
- Proto se rozhodl propustit ji potají. (A)
- Narození Ježíšovo se událo takto: (N)
- Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě. (S)
- Ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého. (M)
- Ale nežili spolu, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš. (E)
- Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě. (N)
- „Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“ (D)

(Řešení z minulého čísla: Posílám posla před svou tváří, aby ti připravil cestu.)

Jana Krajčířiková

Koncerty u sv. Mikuláše

• 23. 12. - 19 hodin
Bach, Vivaldi
Mozart, Gounod
Consortium Pragense Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka
27. 12. - 19 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle
28. 12. - 19 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga,
Václav Návrat - barokní housle
29. 12. - 19 hodin
Händel, Bach,
Orff, Gershwin
Prague Brass Ensemble

ZPRÁVY

Oznamujeme smutnou zprávu, že nás náhle navždy opustil bratr farář Mgr. Tomáš Michnáč. Sloužil v náboženských obcích Ostrava-Hrabůvka, Ostrava I-Přívov, Ostrava-Heřmanice, Ostrava-Slezská Ostrava, Ostrava-Radvanice, Ostrava-Moravská Ostrava.

Z Blahoslavy

Oznamujeme, že pokladna a prodejna Blahoslav budou z důvodu dovolené od 23. 12. 2013 do 3. 1. 2014 uzavřeny. Těšíme se na vás 6. ledna 2014. Radostné Vánoce a požehnaný nový rok přeji Eliška Soukalová a František Brynych

Program klubu Zacheus

Klub pro volný čas v Jihlavě (Komenského 20) zve na následující setkání:
• pátek 20. prosince v 19 hodin – adventní jazzový koncert v kostele sv. Kříže
• pondělí 23. prosince v 18 hodin – adventní pozpěvování pro zpěváky i nezpěváky
Stálé akce: úterý v 18 hodin – hodinka nad Bibli: Mesiášská proctví Starého zákona František Tichý

